
Strateški i zakonodavni okvir u području prilagodbe klimatskim promjenama

Dr.sc. Branka Pivčević Novak

Dunja Mazzocco Drvar, Višnja Grgasović, Željko Šimek

Uprava za klimatske aktivnosti

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja

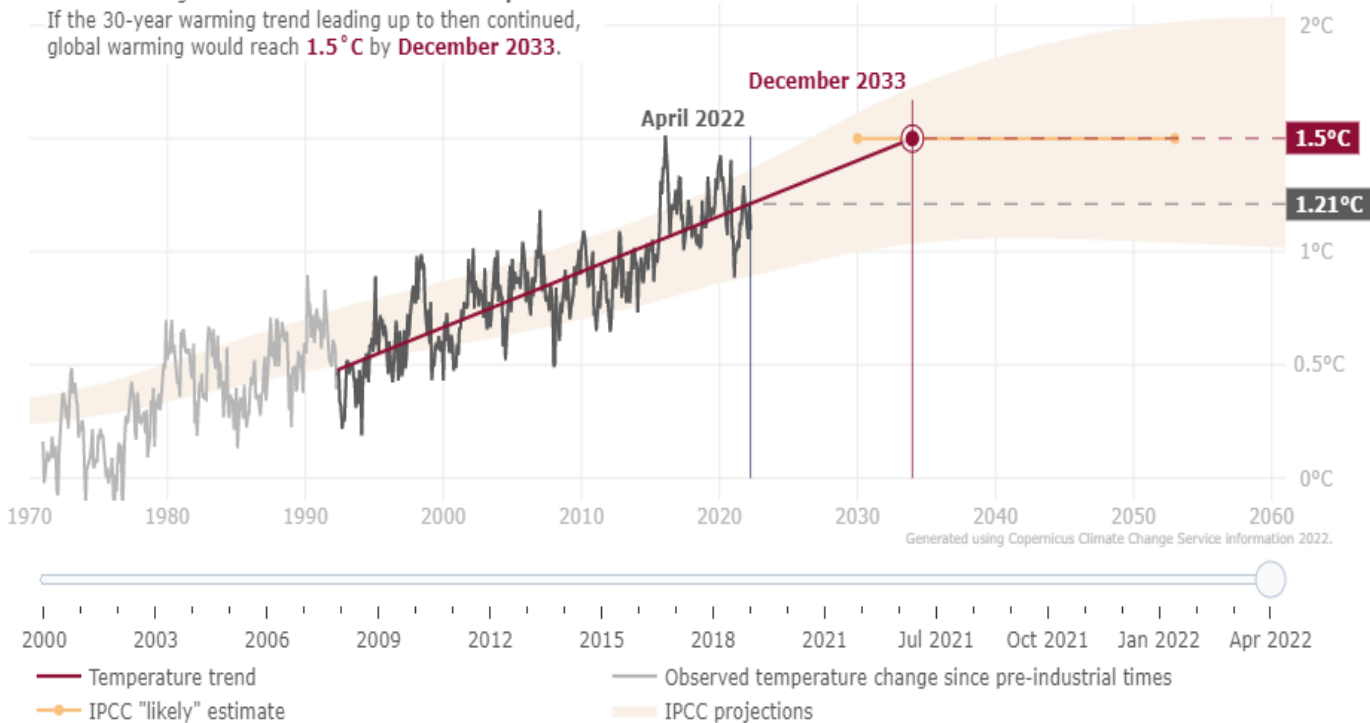
PRILAGODBA
KLIMATSKIM
PROMJENAMA

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

Temperatura atmosfere raste!

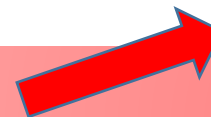
Global warming reached an estimated **1.21°C** in **April 2022**.
If the 30-year warming trend leading up to then continued, global warming would reach **1.5°C** by **December 2033**.

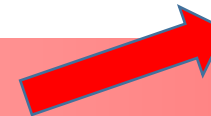
Klimatske promjene

- Toplina i toplinski valovi sve učestaliji i sve jači
- Smanjenje dostupnosti pitke i podzemne vode
- Suša i sigurnost proizvodnje hrane
- Ugroza od požara raste, dulja požarna sezona
- Onečišćenje zraka se povećava
- Raste potencijal prijenosa vektorskih bolesti
- Bujične vode i poplave
- Porast razine mora
- Velike ekonomske štete i nestabilnost društva
- Porast klimatskih izbjeglica
- ...

Klima se mijenja, hoćemo li se i mi?

Ekonomski gubici za Hrvatsku više od 0,25% BDP-a

Izvor: Adriadapt, <https://youtu.be/7AT512S4lks>

PRILAGODBA
KLIMATSKIM
PROMJENAMA

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

Cilj: prilagoditi se i jačati otpornosti na klimatske promjene

Međunarodne obveze

- HR Zakon o prihvaćanju UNFCCC (1996.)
- HR Zakon o prihvaćanju Pariškog sporazuma (2017.)
- Nacionalna izvješća od 2001.

EU obveze

- Uredba o upravljanju energetsom unijom i djelovanjem u području klime (2018.)
- Dvogodišnja nacionalna izvješća o politikama za prilagodbu klimatskim promjenama
- Europski klimatski zakon (2021.)
- Najmanje 30% financiranja iz fondova EU je za klimatske ciljeve
- EU Strategija prilagodbe klimatskim promjenama 2021.

Nacionalno zakonodavstvo za prilagodbu klimatskim promjenama

- Zakon o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog sloja (NN 127/19)
- Strategija prilagodbe klimatskim promjenama (NN 46/20)
- Akcijski plan u tijeku izrada
- Drugi nacionalni propisi i strateški i planski dokumenti sve više uključuju klimatske promjene i mjere prilagodbe i jačanja otpornosti

- Programi za ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama i zaštitu ozonskog sloja – županije i veliki gradovi

PRILAGODBA
KLIMATSKIM
PROMJENAMA

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

Cilj: prilagoditi se i jačati otpornosti na klimatske promjene

Uloga JLP(R)S

planirati i provoditi mjere prilagodbe kroz suradnju s različitim sektorima i susjednim JLP(R)S

- **Program za ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama i zaštitu ozonskog sloja kao dio Programa zaštite okoliša – zakonska obveza za županije i veliki gradovi**
- **Sporazum gradonačelnika za klimu i energiju - EU inicijativa za lokalnu razinu s ciljem izrade akcijskog plana (SECAP)**

PRILAGODBA
KLIMATSKIM
PROMJENAMA

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

klimatski ciljevi kao preduvjet za korištenje EU fondova

- najmanje 30 % sredstava iz fondova EU treba ići na provedbu mjera za postizanje klimatskih ciljeva (*smanjenje emisija stakleničkih plinova i prilagodbe klimatskim promjenama*)
- infrastruktura mora proći test - klimatskog potvrđivanja ublažavanje (*doprinos smanjenju emisija stakleničkih plinova*) i prilagodba (*otpornost na klimatske promjene*)
- primjena načela ne nanošenja bitne štete (DNSH)

Prilagodba i jačanje otpornosti na klimatske promjene

EU Misija o prilagodbi na klimatske promjene

Ima za cilj podržati regije i lokalnu u ubrzavanju njihove transformacije prema otpornosti na klimatske promjene do 2030.

Pomoći će regijama i lokalnim vlastima da bolje razumiju klimatske rizike, pripreme se za njih i upravljaju njima, kao i da razviju inovativna rješenja za izgradnju otpornosti.

Potpisnici Povelje iz Hrvatske: Koprivničko-križevačka županija, Ludbreg, Pula, Split

https://research-and-innovation.ec.europa.eu/funding/funding-opportunities/funding-programmes-and-open-calls/horizon-europe/eu-missions-horizon-europe/adaptation-climate-change_en

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

Izazovi?

SMART – FAST - SYSTEMATIC

Prioritetne horizontalne mjere u Strategiji prilagodbe klimatskim promjenama:

- **Jačanje kapaciteta za istraživanje i klimatsko modeliranje**
- **Povećanje znanja i kapaciteta za praćenje utjecaja, procjenu rizika i prilagodbu**
- **Razvoj pokazatelja učinka provedbe Strategije prilagodbe klimatskim promjenama**

Uloga Uprave za klimatske aktivnosti

1. Stručnjaci iz Ministarstva integriraju razmatranja o klimatskoj otpornosti u
 - ✓ sve relevantne propise i dokumente koji usvaja Vlada RH i Sabor
 - ✓ postupke SPUO i PUO na nacionalnoj razini
2. Nacionalne smjernice za uključivanje klimatskih promjena u postupke SPUO i PUO (2022.)
 - Komunicirat će se prema stručnjacima, prema lokalnoj i regionalnoj upravi
3. Program financiranja primijenjenih istraživanja o rješenjima za prilagodbu klimatskih promjenama (2020.-2023.; 2023.-2027.)
 - U 2023. je u planu organizirati nacionalnu konferenciju za prikaz rezultata i razgovoru o boljem uključivanju znanosti u davanju rješenja za prilagodbu klimatskim promjenama

Uloga Uprave za klimatske aktivnosti

4. Javni poziv za jedinice lokalne i regionalne samouprave za neposredno sufinanciranje (2021., FZOEU):

- izrada Programa ublažavanja klimatskih promjena, prilagodbe klimatskim promjenama i zaštite ozonskog sloja (Program)
- izrada Akcijskih planova održivog energetskeg razvoja i prilagodbe klimatskim promjenama (eng. Sustainable energy and climate action plan – SECAP)
- Izvješća o njihovoj provedbi

Odobrena sredstva za 57 projekta ukupne vrijednosti 5.822.437,50 kn, od čega sredstva Fonda 2.839.600,00 kn za:

- 10 Programa
- 47 SECAP-a
- jedno izvješće

PRILAGODBA
KLIMATSKIM
PROMJENAMA

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

Uloga Uprave za klimatske aktivnosti

5. Javni poziv za provedbu mjera prilagodbe klimatskim promjenama (JP ZO 10/2022) FZOEU

otvoren: 21.09.2022.

sufinanciranje radova, opreme i usluga za provedbu mjera prilagodbe definiranih u nacionalnim i lokalnim strateškim i planskim dokumentima.

jedan ili više projekata za koje je moguće dobiti sufinanciranje od maksimalno 3 milijuna kuna, odnosno 80% opravdanih troškova

PRILAGODBA
KLIMATSKIM
PROMJENAMA

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

Uloga Uprave za klimatske aktivnosti

6. Pilot projekt izrada programa izobrazbe o klimatskim promjenama za donositelje odluka i za zaposlenike u tijelima javne uprave (2022.)
7. Provedba projekta razvoj nacionalne mreže službenika za klimu (2023.-2027.)
8. Modernizacija nacionalne meteorološke mreže (DHMZ, 2017.-2023.)
9. Jačanje sustava za praćenje i procjenu klimatskih promjena (DHMZ, 2023.-2027.)
10. Osnivanje nacionalnog Centra za klimu i ekološku tranziciju za pomoć u provedbi mjera prilagodbe klimatskim promjenama (2022.-2027.)

Nacionalna mrežna stranica o prilagodbi klimatskim promjenama

<https://prilagodba-klimi.hr/>

PRILAGODBA
KLIMATSKIM
PROMJENAMA

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja